

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3244/2019. (X. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.621/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alapítvány (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján eljárva (dr. Molnár Angelika ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: bíróság) 8.K.27.621/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozónál a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: hatóság) bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le. Annak eredményeképpen az indítványozó terhére általános forgalmi adónemben (a továbbiakban: áfa) 903 000 forint adóhiányt, társasági adónemben 3 000 forint adóhiányt, valamint ezekhez kapcsolódóan adóbírságot és késedelmi pótlékot állapított meg. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság a társasági adónemben tett megállapításokat törölte, egyébiránt az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. Az indítványozó a másodfokú hatóság határozatának bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. Keresetében arra hivatkozott, hogy közhasznú alapítványként közhasznú tevékenységet folytatott, amely a hatóság téves jogértelmezésével ellentétben nem minősülhetett gazdasági tevékenységnek, így nem tartozhatott az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) hatálya alá. A bíróság az indítványozó keresetét mint alaptalant elutasította. Döntésének indokolása értelmében az indítványozó által végzett tevékenység gazdasági tevékenységnek minősült és mivel arra adómentesség nem vonatkozott, ezért az indítványozónak áfafizetési kötelezettsége keletkezett. Abból a tényből, hogy az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) rendelkezik a civil szervezetek gazdálkodásáról, még nem következik, hogy a közhasznú civil szervezet valamennyi tevékenysége a közhasznúságra alapítottan mentes lenne az áfa fizetése alól. A közhasznú szervezetek adójogi jogviszonyában a hatóságnak az adójogi jogszabályokat, és alapvetően az Áfa tv. rendelkezéseit kell alkalmazni, állapította meg a bíróság.
- [4] 3. Ezt követően az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [5] 3.1. Panaszában előadta, hogy sérült az Alaptörvény T) cikkében szabályozott jogszabályi hierarchiából, valamint a B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményéből levezethető *lex specialis derogat legi generali* jogelv, amely az azonos szintű jogszabályok egymáshoz való viszonyát rendezi. Álláspontja szerint a speciális, közhasznú jogállásra tekintettel az általa végzett tevékenység megítéléséhez a bíróságnak a Civil tv.-t kellett volna alkalmaznia, amely megkülönböztette az Áfa tv. szempontjából az indítványozót más adóalanyoktól. Ezen felül közhasznú tevékenységének az üzletszerű jellege sem megállapítható, ezért az Áfa tv. szerinti „gazdasági tevékenység” fogalmának esetében nem teljesültek a konjunktív feltételei. Érvelésének alátámasztásaként hivatkozott továbbá a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény számos rendelkezéseire.

- [6] 3.2. Álláspontja szerint a jogelv sérelméből levezethető az Alaptörvény XXVIII. cikk által elismert tisztességes eljáráshoz való jogának, valamint a 28. cikkben foglaltak sérelme is, mivel a bíróság a Civil tv. rendelkezéseit annak deklarált céljával ellentétesen hagyta figyelmen kívül, megsértve ezzel az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [7] 3.3. Az indítványozó végezetül az Alaptörvény O) cikk sérelmére is hivatkozott. Tekintettel arra, hogy adófizetési kötelezettsége az általa kifejtettek szerint nem keletkezett, az adófizetési kötelezettséget megállapító adóhatósági határozat jogszerűségét megállapító bírósági döntés sérti az arányos közteherviselés elvét.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján először azt vizsgálta, hogy a benyújtott alkotmányjogi panasz eleget tesz-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [9] 4.1. Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében alkotmányjogi panaszt csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az indítványozó beadványában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, T) cikkét, O) cikkét, XXVIII. cikkét, valamint 28. cikkét jelölte meg, mint sérelmezett rendelkezéseket. Az Alkotmánybíróságnak töretlen a gyakorlata abban a tekintetben, hogy „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog. Ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.” {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14], 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89], 3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [13]} Az Alaptörvény T) cikke a jogszabályok és az Alaptörvény összhangját előíró követelményeket fogalmaz meg, Alaptörvény által elismert jogot azonban nem tartalmaz {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3143/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [14]; 3109/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [26]}. Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára fogalmaz meg alkotmányos kötelezettséget, Alaptörvény által elismert jogot azonban ez az alaptörvényi rendelkezés sem tartalmaz {3141/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [30]; 3131/2019. (VI. 5.) AB végzés, Indokolás [17]}, ahogyan az Alaptörvény O) cikke sem {3054/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [26]; 3179/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3090/2017. (IV. 28.) AB végzés, Indokolás [23]; 3222/2015. (XI. 10.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [10] Megállapítható, hogy az indítványnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, T) cikk, O) cikk és 28. cikk sérelmének megállapítására irányuló elemei, tekintettel az Abtv. 27. § a) pontjában előírt feltétel hiányára érdemben nem voltak vizsgálhatók.
- [11] 4.2. A panasz egyébiránt a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz, megjelöli ugyanis az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozói jogosultságot megállapító törvényi rendelkezéseket, az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntést, az Alaptörvény megsértett rendelkezését, továbbá tartalmaz indokolást az Alaptörvény által elismert jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmének a lényegére, illetve arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Mindemellett az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára vonatkozóan.
- [12] 4.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ezen feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [13] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is emlékeztet arra, hogy az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik és a bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a jogorvoslattal már nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálata eszközének. Ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A testület ennek megfelelően nem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatikába {lásd: 3075/2019. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [29]; 3073/2019. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [14] Az Alkotmánybíróság az indítványban foglaltak vizsgálata kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz lényegében a bírósági eljárás felülvizsgálatára irányul, a bíróság döntésében foglaltak tartalmát sérelmezi. Annak a kérdésnek az eldöntése ugyanis, hogy az indítványozó által végzett tevékenység áfafizetési

kötelezettséget von-e maga után, törvényességi kérdést jelent. Önmagában az, hogy az indítványozó tévesnek tartja a bíróság jogértelmezését, nem jelent alkotmányossági kérdést.

- [15] 5. A kifejtettek alapján jelen ügyben az Alkotmánybíróság a *fair* bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben nem talált olyan okot, amelyet az Abtv. 29. §-a szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni. Ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Abtv. 27. § a) pontja, 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. október 8.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/323/2019.

